

**ВІННИЦЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»**

Кафедра соціальних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Вінницького соціально-
економічного інституту
Університету «Україна»
_____ Г.В. Давиденко
« 28 » 08 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Фізична терапія при травмі та політравмі, захворюваннях
опорно-рухового апарату**

освітня програма _____
(назва освітньої програми)

освітнього ступеня _____ магістр _____
(назва освітнього рівня)

галузь знань _____ 22 Охорона здоров'я _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____ 227 Терапія та реабілітація _____
(шифр і назва спеціальності (тей))

Спеціалізація(ї) _____
(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Вінницький соціально-економічний інститут
Університету «Україна»

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 45/1,5

Форма підсумкового контролю: іспит

Вінниця 2024

Робоча програма «Фізична терапія при травмі та політравмі,
захворюваннях опорно-рухового апарату»

для студентів за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація»
„28” 08_2024 року – 24 с.

Розробники:

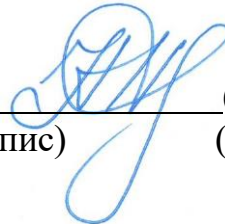
Ломинога Сергій Іванович к.м.н. доцент кафедри соціальних технологій
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри

Протокол від. “28” 08 2024 року №1

Завідувач кафедри соціальних технологій

_____ (підпис)

(Наталія КОСТЕНКО_)

(прізвище та ініціали)

“28” 08_____2024_____ року

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
4.1. Анотація дисципліни.....	
4.2. Структура навчальної дисципліни.....	
4.2.1. Тематичний план.....	
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни.....	
4.3. Форми організації занять.....	
4.3.1. Теми семінарських занять.....	
4.3.2. Теми практичних занять.....	
4.3.3. Теми лабораторних занять.....	
4.3.4. Індивідуальні завдання.....	
4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота.....	
4.3.6. Теми самостійної роботи студентів.....	
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.....	
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	
5.3. Інклюзивні методи навчання.....	
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	
6.2. Система оцінювання роботи студентів/аспірантів упродовж семестру.....	
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.6. Розподіл балів, які отримують студенти.....	
6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку).....	
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	
7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	
7.2. Глосарій (термінологічний словник).....	
7.3. Рекомендована література.....	
7.4. Інформаційні ресурси.....	
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Загальний обсяг кредитів – 1,5	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Вид дисципліни Обов'язкова (обов'язкова чи за вибором студента)	
	Спеціальність 227 Терапія та реабілітація	Цикл підготовки Загальний (загальний чи професійний)	
	Спеціалізація _____ (назва)	Рік підготовки:	
		1-й	
Загальний обсяг годин – 45	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська (назва)	Семестр	
		1-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: магістр	8 год.	
		Практичні	
		10 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид семестрового контролю: іспит			

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є дати необхідні знання студентам з фізичної реабілітації та діагностики при ушкодженнях і захворюваннях опірно-рухового апарату, відновлення працездатності та визначення трудового прогнозу. Сформувані у студентів адекватні наукові уявлення про закономірності фізіологічних основ реабілітаційних заходів при ушкодженнях та захворюваннях опірно-рухового апарату людини, особливості компенсаторної перебудови функціональних систем та органів у зв'язку з порушеною функцією.

Завдання навчального модуля:

Теоретичні - викласти теоретичні основи та методологічні особливості основ фізичної реабілітації, як складової частини медичної, соціальної та професійної реабілітації, як системи заходів щодо відновлення або компенсації фізичних можливостей, підвищення функціонального стану та адаптаційних резервів організму людини засобами і методами лікувальної фізичної культури, масажу, фізіотерапії та природних факторів.

Обґрунтувати рухову активність як одну із найважливіших складових реабілітації хворих та неповносправних людей, що мобілізує всі сили та резервні можливості організму людини на відновлення втрачених чи порушених функцій, значно скорочує терміни їх відновлення, створює компенсаторні механізми до нових умов існування при незворотних анатомічних чи функціональних втратах організму.

Практичні - ознайомити студентів із сучасними методиками фізичної реабілітації та навчити застосувати їх на практиці. Відпрацювати навички діагностики опірно-рухового апарату при його захворюваннях та навчити студентів адекватно оцінювати функціональні можливості здорової та хворої людини для розробки раціональних принципів відновлення та володіти всебічним комплексним підходом при проведенні фізичної реабілітації

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Поняття фізичної реабілітації в контексті реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату; методичні підходи і принципи реабілітації.
- Анатомо-фізіологічні, вікові особливості опорно-рухового апарату здорової і хворої людини; клініко-лабораторні симптоми захворювань.
- Сучасну класифікацію, етіологію і патогенез вроджених чи набутих захворювань та ушкоджень опорно-рухового апарату.
- Способи і прийоми обстеження різних ділянок тіла хворої людини перед проведенням реабілітаційних заходів.
- Основні положення реабілітації, етапи фізичної реабілітації та терміни

імобілізації і непрацездатності, причини інвалідності

- Методи фізичної реабілітації найбільш поширених захворювань і ушкоджень опорно-рухового апарату.

- Фізіологічний вплив на організм фізіотерапевтичних і бальнеологічних процедур, лікувальної фізкультури та масажу.

- Особливості проведення реабілітації при вроджених чи набутих деформаціях опорно-рухового апарату дитячого організму.

- Засоби комплексної профілактики захворювань та деформацій опорно-рухової системи

вміти :

- Проводити обстеження хворих із захворюваннями та пошкодженнями опорно-рухового апарату (огляд, пальпація, вимірювання, оцінка рентгенологічних, лабораторних та ін. даних), встановлювати попередній діагноз і проводити диференційну діагностику з подібними синдромами і захворюваннями.

- Надавати невідкладну долікарську допомогу при пошкодженнях опорно-рухового апарату, транспортну імобілізацію стандартними і підручними засобами при переломах кісток і пошкодженнях суглобів.

- Складати програму реабілітації відповідно до захворювання та адекватно до періоду відновлення; вести відповідну документацію.

- Застосовувати на практиці всі фізичні методи (лікувальну фізичну культуру, масаж, фізіотерапевтичні методи) при проведенні реабілітації різних захворювань і ушкодженнях опорно-рухового апарату.

- Проводити корекцію деформацій при вроджених захворюваннях: клишоногості, м'язової кривошії, дисплазії кульшового суглоба, накладати фіксуєчу пов'язку і ортопедичні вироби після усунення деформації.

- Володіти технікою дитячого масажу та лікувальної гімнастики відповідно до віку, функціонального стану, показань і протипоказань.

- Проводити процедури з фізичної реабілітації на людях з особливими потребами в нестандартних умовах.

- Здійснювати експертизу тимчасової та стійкої непрацездатності та реабілітацію хворих.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті)

Перелік компетентностей,
які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до
освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» для другого
(магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія,
ерготерапія

<i>Шифр</i>	<i>Компетентності</i>
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність до аналізу медичних, соціальних та особистісних проблем на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності (МКФ).
ЗК2	Здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнта/клієнта, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення
ЗК3	Здатність оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності
ЗК6	Здатність працювати автономно, проявляти наполегливість та відповідальність щодо поставлених завдань і обов'язків.
ЗК7	Здатність ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди
ЗК9	Здатність адаптовуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди
ЗК10	Здатність обирати методи діяльності з позиції їх релевантності, валідності, надійності та планувати технології їх реалізації.
ЗК12	Здатність діяти відповідно до українського/міжнародного коду професійної етики та цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, членами мультидисциплінарної команди.
ЗК13	Здатність здійснювати освітню діяльність.
ЗК14	Здатність виконувати експертну роль з питань професійної ідентичності та компетентності.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК2	Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.
ФК3	Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях (додаток 2).
ФК4	Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.
ФК5	Здатність обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією.
ФК7	Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.
ФК8	Здатність визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта.
ФК9	Здатність контролювати стан пацієнта/клієнта зі складними та мультисистемними порушеннями відповідними засобами й методами (дод. 1).
ФК10	Здатність до ведення фахової документації.
ФК11	Здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність.
ФК13	Здатність здійснювати менеджмент у фізичній терапії, керувати роботою асистентів та помічників.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Анотація дисципліни

Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності інноваційних засад фізичної терапії у відновному лікуванні захворювань і пошкоджень ОРА у дорослих, дітей, підлітків та осіб похилого віку.

ТЕМАТИКА КУРСУ

Тема 1. поняття про травму та травматичну хворобу. Основні види, форми і засоби реабілітації

Тема 2. Лікувальна фізкультура і методики при лікуванні захворювань опорно-рухового апарату.

Тема 3. фізична реабілітація при пошкодженнях хребта, дефектах постави і сколіозах, плоскостопості, вродженій клишоногості

Тема 4. особливості фізичної реабілітації при опіковій хворобі, відмороженнях та ампутаціях

Тема 5. Фізична реабілітація при дисплазії кульшового суглоба та вродженому вивиху стегна, вродженій м'язовій кривошії

Тема 6. поняття про сколіоз. Клінічні прояви. Перебіг хвороби, реабілітаційна програма. Фізична реабілітація при сколіозі.

Тема 7. основні конституційні типи осанки. Види порушень осанки. Фізична реабілітація при порушеннях осанки.

Тема 8. переломи верхніх кінцівок: клінічні прояви, лікування. Завдання, методи реабілітації. Переломи плечової кістки. Переломи кісток передпліччя. Переломи кісток кисті. Фізична реабілітація у I, II, III періодах.

Тема 9. Переломи нижніх кінцівок. Переломи стегнової кістки. Переломи кісток гомілки. Переломи кісток стопи. Фізична реабілітація у I, II, III періодах.

Тема 10. фізична реабілітація при пошкодженнях плечового поясу, тазу та кінцівок

Тема 11. функціональна анатомія та фізіологія ОРА. Будова і функції кісток, м'язів, суглобів.

Тема 12. М'язовий тонус, атрофія, гіпертрофія.

Поняття та поширеність вродженого вивиху і дисплазії стегна. Ступені дисплазії стегна. Етіологія дисплазії кульшового суглобу. Патологічні зміни суглоба при дисплазії. Клінічна картина і діагностичні ознаки вродженого вивиху стегна в новонароджених та в дітей в перші місяці життя. Методика широкого сповивання та застосування профілактичних штанців. Комплекс вправ лікувальної гімнастики при дисплазії кульшового суглоба. Масаж при дисплазії кульшового суглоба. Фізіотерапевтичні засоби при дисплазії кульшового суглоба. Застосування різних апаратів та пристроїв при вивиху кульшового суглобу. Реабілітація дітей після консервативного лікування вродженого вивиху стегна: фізичні вправи, катання на велосипеді, плавання. Фізична реабілітація хворих після хірургічного лікування вроджених вивиху і підвивиху стегна: періоди, навчання стоянню та ходьбі. Лікувальна гімнастика в післяопераційному періоді. Фізіотерапія при вродженому вивиху стегна. Особливості методики масажу при вродженому вивиху стегна. Спеціальні укладки і положення при вродженому вивиху стегна. Основні принципи реабілітації, етапність і зміст лікувально-відновлювальних заходів при больовому синдромі внаслідок дегенеративно-дистрофічних захворювань суглобів. Методики фізичної реабілітації при коксартрозі та гонартрозі.

Поняття і поширеність клишоногості. Причини вродженої клишоногості. Типи вродженої клишоногості. Основні прояви типової клишоногості. Ступені та форми клишоногості. Корируюча гімнастика при клишоногості. Спеціальна методика масажу при клишоногості. Фізіотерапевтичні процедури при клишоногості. Кориговане положення бинтуванням. Метод етапних гіпсових пов'язок. Мануальна терапія в комплексному лікуванні дітей з вродженою клишоногістю. Профілактика «хибної» ходи і порушень постави. Ортопедичне взуття.

Поняття кривошії. Класифікація різних форм кривошії. Поняття вродженої м'язової кривошії. Етіологія та патогенез вродженої м'язової кривошії. Клінічна картина вродженої м'язової кривошії. Лікувальна фізкультура при вродженій м'язовій кривошії. Комплекс пасивних і рефлекторних вправ для новонароджених і дітей грудного віку при вродженої м'язової кривошії. Комплекс вправ сіяч і стоячи у більш старшому віці. Спеціальні вправи для занять у басейні при вродженій м'язовій кривошії. Лікувальний масаж при вродженій м'язовій кривошії. Корекція положенням. Фізіотерапія при вродженій м'язовій кривошії

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Лікувальна фізична культура»; «Технічні засоби у фізичній терапії та ерготерапії»; «Долікарська медична допомога у невідкладних станах»; «Методи дослідження у фізичній

терапії та ерготерапії»; «Професійна майстерність»; «Фізіологія рухової активності» тощо.

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Теорія та методика адаптивної фізичної культури».

Міжпредметні зв'язки: «Теорія та методика адаптивної фізичної культури», «Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів (серцево-судинної системи, дихальної системи, органів травлення, хірургічних захворюваннях)», «Фізична терапія при захворюваннях нервової системи» тощо.

Форми організації занять

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
...	Не передбачено навчальним планом	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема1.Поняття про травму та травматичну хворобу. Основні види, форми і засоби реабілітації	2
2	Тема2. Лікувальна фізкультура і методики при лікуванні захворювань опорно-рухового апарату.	2
3	Тема3.Фізична реабілітація при пошкодженнях хребта, дефектах постави і сколіозах, плоскостопості, вродженій клишоногості	2
4	Тема4.Особливості фізичної реабілітації при опіковій хворобі, відмороженнях та ампутаціях	2
5	Тема5. Фізична реабілітація при дисплазії кульшового суглоба та вродженому вивиху стегна, вродженій м'язовій кривошій	2
6	Тема6.Поняття про сколіоз. Клінічні прояви. Перебіг хвороби, реабілітаційна програма. Фізична реабілітація при сколіозі.	2
7	Тема7.Основні конституційні типи осанки. Види порушень осанки. Фізична реабілітація при порушеннях осанки.	2
8	Тема8.Переломи верхніх кінцівок: клінічні прояви, лікування. Завдання, методи реабілітації. Переломи плечової кістки. Переломи кісток передпліччя. Переломи кісток кисті. Фізична реабілітація у I, II, III періодах.	2
9	Тема9. Переломи нижніх кінцівок. Переломи стегнової кістки. Переломи кісток гомілки. Переломи кісток стопи. Фізична реабілітація у I, II, III періодах.	2
10	Тема10.Фізична реабілітація при пошкодженнях плечового поясу, тазу та кінцівок	2
	ВСЬОГО:	10

Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
...	Не передбачено навчальним планом	

Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі – ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання з курсу «**Фізична терапія при захворюваннях опорно-рухового апарату (в травматології та ортопедії)**» – це вид навчально-дослідної роботи бакалавра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ – написання реферату з дисципліни або підготовка доповіді з презентацією за однією з переліку наданих нижче тем.

Тематика рефератів та доповідей для ІНДЗ:

1. Фізична реабілітація при дефектах постави
2. Фізична реабілітація при сколіозах
3. Фізична реабілітація при плоскостопості
4. Фізична реабілітація при дисплазії кульшового суглоба
5. Фізична реабілітація при вродженій клишоногості
6. Фізична реабілітація при вродженій м'язовій кривошії
7. Фізична реабілітація при остеохондропатіях
8. Фізична реабілітація при остеопорозах
9. Фізична реабілітація при артритих
10. Фізична реабілітація при остеохондрозах
11. Фізична реабілітація при травмах опорно-рухового апарату

Індивідуальна науково-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена наукова робота, у даному разі – публікація власної статті – у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних та практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ підготовка виступів на студентських конференціях та друк у збірниках наукових праць (охоплює весь зміст навчального курсу) – **30 балів**.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	4 бали
2.	Складання плану перспективного розвитку видання / видавництва	2 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності.	10 балів
4.	Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	4 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	6 балів
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	4 бали
Разом		30 балів

Оцінка за ІНДЗ:

шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
24 – 30 та більше	відмінно	5	A	відмінно
16 – 23	добре	4	BC	добре
8 – 15	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 7	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття про травму та травматичну хворобу. Основні види, форми і засоби реабілітації	10

2	Тема2. Лікувальна фізкультура і методики при лікуванні захворювань опорно-рухового апарату.	10
3	Тема3.Фізична реабілітація при пошкодженнях хребта, дефектах постави і сколіозах, плоскостопості, вродженій клишоногості	10
4	Тема4.Особливості фізичної реабілітації при опіковій хворобі, відмороженнях та ампутаціях	10
5	Тема5. Фізична реабілітація при дисплазії кульшового суглоба та вродженому вивиху стегна, вродженій м'язовій кривошії	10
6	Тема6.Поняття про сколіоз. Клінічні прояви. Перебіг хвороби, реабілітаційна програма. Фізична реабілітація при сколіозі.	10
7	Тема7.Основні конституційні типи осанки. Види порушень осанки. Фізична реабілітація при порушеннях осанки.	10
8	Тема8.Переломи верхніх кінцівок: клінічні прояви, лікування. Завдання, методи реабілітації. Переломи плечової кістки. Переломи кісток передпліччя. Переломи кісток кисті. Фізична реабілітація у I, II, III періодах.	10
9	Тема9. Переломи нижніх кінцівок. Переломи стегнової кістки. Переломи кісток гомілки. Переломи кісток стопи. Фізична реабілітація у I, II, III періодах.	10
10	Тема10.Фізична реабілітація при пошкодженнях плечового поясу, тазу та кінцівок	10
11	Тема11.Функціональна анатомія та фізіологія ОРА. Будова і функції кісток, м'язів, суглобів.	10
12	Тема12. М'язовий тонус, атрофія, гіпертрофія.	10
	ВСЬОГО:	120

Самостійна робота включає в себе декілька етапів проведення:

ПЕРШИЙ ЕТАП: ознайомлення із змістом завдань. Кожен студент повинен зрозуміти, що треба зробити за даною темою. Ознайомитись з нею за матеріалами рекомендованої літератури, підручника: знайти нові поняття, терміни за словником.

ДРУГИЙ ЕТАП перш за все передбачає знайомство з основною рекомендованою літературою і додатковою з означеної теми, самостійний підбір публікацій у науковій періодиці.

Звернути увагу на найбільш актуальні і важливі аспекти теми.

ТРЕТІЙ ЕТАП: передбачає організацію творчої роботи студентів, розробку схеми, сценарію, положення, умов, підбір і розробку питань, які глибше розкриють дану проблему і зацікавлять студента.

Самостійна робота студентів з даного курсу містить в собі декілька видів робіт: опрацювання питань, які не були широко розглянуті на аудиторних заняттях, а також поглиблення та удосконалення знань, отриманих на аудиторних заняттях.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. *За джерелом інформації:*

– *словесні:* лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари (відеосемінар), пояснення, розповідь, бесіда, дебати (круглий стіл);

– *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація (відвідування видавництва);

– *практичні:* вирішення проблемних ситуацій, дослідницькі роботи, порівняльний аналіз.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації:* індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення:* репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю:* під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних завдань.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо); опори на життєвий досвід; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні

Інклюзивні методи навчання

1. Формування свідомості: бесіда, лекція, пояснення.
2. Організація діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, приклад.
3. Мотивація та стимулювання: вимога.
4. Самовиховання.
5. Соціально-психологічна допомога: психологічне консультування.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 1 модулю.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу (курсова робота), модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру

Вид діяльності студента / аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові			
1.1. Відвідування лекцій	1	10	10
1.2. Відвідування практичних занять	1	9	9
1.3. Робота на практичному занятті	2	9	18
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
1.5. Виконання контрольної роботи	3	1	3
Разом		-	65
II. Вибіркові			
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
2.1. Огляд літератури з конкретної тематики	1	10	10
2.2. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	5	2	10
2.3. Участь у науковій студентській конференції	5	1	5
2.4. Дослідження українського чи закордонного досвіду	1	10	10
Разом		-	35
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100			

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка за залік: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль №1					
T1	T2	T3	T4	40	100
6	6	36	12		

T1, T2... T10 – теми змістових модулів.

За виконання індивідуального проекту

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
10	15	5	30

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Види травм та основні механізми розвитку патологічних змін в організмі.
2. Організація і особливості використання засобів та методів фізичної реабілітації за етапами відновлювального лікування.
3. Загальні відомості про найбільш характерні пошкодження кісток та суглобів плечового поясу та верхніх кінцівок.
4. Періоди консервативного та оперативного лікування травми.
5. Конкретизація основних завдань за періодами реабілітації при травмах. Основні види, форми і засоби реабілітації при травмах.
6. Методи оцінки ефективності відновлювального лікування при травмах.
7. Лікувально-відновлювальна дія фізичних вправ при пошкодженнях тазу та нижніх кінцівок.
8. Рухові режими, періоди реабілітації.
9. Методичні вказівки до проведення занять в залежності від виду і локалізації перелому нижніх кінцівок або кісток тазу
10. Види переломів хребта та методи лікування.
11. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при пошкодженнях тазу та нижніх кінцівок.
12. Особливості методики фізичної реабілітації в залежності від локалізації перелому при пошкодженнях тазу та нижніх кінцівок.
13. Методи фізичної реабілітації при переломах шийного відділу хребта.
14. Методи фізичної реабілітації при переломах грудного та попереково-крижового відділів хребта.
15. Особливості протікання опікової хвороби.
16. Методи лікування і засоби реабілітації в залежності від клінічних проявів та локалізації опіків і відморожень.
17. Реабілітація хворих після ампутації верхніх і нижніх кінцівок.
18. Анатомічна та функціональна характеристика хребта у різні вікові періоди.
19. Ознаки правильної постави для різних вікових категорій в залежності від статі.
20. Причини виникнення дефектів постави. Класифікація дефектів постави.
21. Роль фізичної реабілітації при дефектах постави.
22. Методики лікувальної фізкультури при різних видах дефектах постави.
23. Комплекси ЛФК при сколіотичній поставі.
24. Комплекси ЛФК при кіфотичній поставі.
25. Комплекси ЛФК при кіфо-лордотичній поставі.
26. Комплекси ЛФК при лордотичній поставі.
27. Комплекси ЛФК при сутулості. Комплекси ЛФК при плоскій спині.
28. Застосування лікувального масажу при дефектах постави.
29. Фізіотерапія як допоміжний метод при лікуванні дефектів постави.
30. Поняття сколіозу. Класифікації сколіозів. Діагностика сколіозу. Етапи фізичної реабілітації при сколіозах.

31. Місце лікувальної фізкультури в комплексі фізичної реабілітації хворих із сколіозами.
32. Методики та комплекси статичних, динамічних і дихальних вправ при сколіозах.
33. Спеціальні коригуючі вправи при сколіозах в залежності від його ступеня.
34. Лікувальне плавання при сколіозах, методика і принципи.
35. Комплекс коригуючої гімнастики при сколіозах I-III ступенів.
36. Метод корсетотерапії для корекції деформації хребта при сколіозах.
37. Лікувальний масаж при сколіозах.
38. Використання мануальної терапії при сколіозах.
39. Фізіотерапія в реабілітації хворих із сколіозом.
40. Режим праці і відпочинку при сколіотичній хворобі.
41. Профілактика сколіозу та дефектів постави.
42. Анатомічна та функціональна характеристика стопи людини.
43. Склепіння стопи.
44. Визначення плоскостопості. Види плоскостопості.
45. Механізм розвитку плоскостопості. Клінічна картина плоскостопості.
46. Методи верифікації діагнозу плоскостопості. Ступені плоскостопості.
47. Завдання лікувальної фізкультури при корекції плоскостопості.
48. Методики ЛФК на ввідному, основному та заключному періодах реабілітації при плоскостопості.
49. Спеціальні вправи при плоскостопості в положеннях лежачи, сидячи, стоячи і при ходьбі.
50. Лікувальний масаж при плоскостопості.
51. Фізіотерапія при плоскостопості. Ортопедична корекція при плоскостопості.
52. Профілактика плоскостопості.
53. Поняття та поширеність вродженого вивиху і дисплазії стегна.
54. Ступені дисплазії стегна.
55. Етіологія дисплазії кульшового суглобу.
56. Патологічні зміни суглоба при дисплазії.
57. Клінічна картина і діагностичні ознаки вродженого вивиху стегна в новонароджених та в дітей в перші місяці життя.
58. Методика широкого сповивання та застосування профілактичних штанців.
59. Комплекс вправ лікувальної гімнастики при дисплазії кульшового суглоба.
60. Масаж при дисплазії кульшового суглоба.
61. Фізіотерапевтичні засоби при дисплазії кульшового суглоба.
62. Застосування різних апаратів та пристроїв при вивиху кульшового суглобу.
63. Реабілітація дітей після консервативного лікування вродженого вивиху стегна: фізичні вправи, катання на велосипеді, плавання.
64. Фізична реабілітація хворих після хірургічного лікування вроджених вивиху і підвивиху стегна: періоди, навчання стоянню та ходьбі.
65. Лікувальна гімнастика в післяопераційному періоді. Фізіотерапія при вродженому вивиху стегна.

66. Особливості методики масажу при вродженому вивиху стегна. Спеціальні укладки і положення при вродженому вивиху стегна.
67. Руховий режим при вродженому вивиху стегна.
68. Основні принципи реабілітації, етапність і зміст лікувально-відновлювальних заходів при больовому синдромі внаслідок дегенеративно-дистрофічних захворювань суглобів.
69. Методики фізичної реабілітації при коксартрозі та гонартрозі.
70. Поняття і поширеність клишоногості.
71. Причини вродженої клишоногості.
72. Типи вродженої клишоногості.
73. Основні прояви типової клишоногості.
74. Ступені та форми клишоногості.
75. Корируюча гімнастика при клишоногості.
76. Спеціальна методика масажу при клишоногості.
77. Фізіотерапевтичні процедури при клишоногості.
78. Кориговане положення бинтуванням.
79. Метод етапних гіпсових пов'язок.
80. Мануальна терапія в комплексному лікуванні дітей з вродженої клишоногістю.
81. Профілактика «хибної» ходи і порушень постави. Ортопедичне взуття.
82. Поняття кривошії. Класифікація різних форм кривошії. Поняття вродженої м'язово кривошії.
83. Етіологія та патогенез вродженої м'язової кривошії.
84. Клінічна картина вродженої м'язової кривошії.
85. Лікувальна фізкультура при вродженій м'язовій кривошії.
86. Комплекс пасивних і рефлекторних вправ для новонароджених і дітей грудного віку при вродженої м'язової кривошії.
87. Комплекс вправ сіяч і стоячи у більш старшому віці.
88. Спеціальні вправи для занять у басейні при вродженій м'язовій кривошії.
89. Лікувальний масаж при вродженій м'язовій кривошії.
90. Фізіотерапія при вродженій м'язовій кривошії

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. *Посібники та підручники з дисципліни*
2. *Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять*

Глосарій

(термінологічний словник)

За виданням Мерзлікіна О., Гузій О. Тлумачний словник термінів і словосполучень фізичної реабілітації. Львів, 2002. 48 с.

Рекомендована література

Основна:

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація. Київ: Олімп. л-ра, 2010. 486 с.

Додаткова

Електронні ресурси

1. ntb u.ru
2. library.gov.ua
3. <http://www.Iofbonehealth.org/>
4. <http://jenessi.net/fizicheskaya-reabilitaciya/59-3.5.2-mekhanizmy-lechebnogo-dejstvija.html>
5. <http://cet.ustu.ru/sport/method/healthtex/dihanie/>
6. www.reabilitaciya.in
7. www.zdorovai.ru
8. www.massage.ru
9. www.healthgate.com
10. www.BioMedNet.com
11. <https://www.hopkinsarthritis.org/patient-corner/disease-management/rehabilitation-management-rheumatoid-arthritis-patients/#ref10>

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	власний або кафедральний ноутбук	проектор, інтерактивна дошка, фломастери до неї, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали	приміщення комп'ютерного класу, встановлений у комп'ютерному класі ППП